

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรับถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร : กรณีศึกษาจังหวัดอุดรธานี ได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิจัย แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. สรุปการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อความพร้อมของ อบต. ในการรับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อความพร้อมของ อบต. ในการรับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร และศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความพร้อมของ อบต. ในการรับถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 436 คน ได้แก่ นายก อบต. 109 คน ปลัด อบต. 109 คน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ 109 คน และกรรมการศูนย์ฯ 109 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง นำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ANOVA และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยวิธีการเซพเพ

1.3 ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพร้อมของความพร้อมของ อบต. ในการรับถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร : กรณีศึกษาจังหวัดอุดรธานี สรุปได้ ดังนี้

1.3.1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ ของกลุ่มตัวอย่าง สรุปได้ว่า ร้อยละ 85.1 เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 47.27 ปี ร้อยละ 53.7 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ระยะเวลาในการทำงานในหน้าที่ปัจจุบันเฉลี่ย 9.87 ปี มีรายได้รวมต่อเดือนเฉลี่ย 16,597.32 บาท และมีรายจ่ายรวมต่อเดือนเฉลี่ย 14,568.99 บาท

1.3.2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อความพร้อมของ อบต.ในการรับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า อบต. มีความพร้อมในการรับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกเป็นรายการกิจ สรุปได้ ดังนี้

- 1) **ภารกิจที่ 1 การสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรระดับตำบล (สำรวจข้อมูลรายครัวเรือน)** กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า อบต. มีความพร้อมในระดับปานกลาง
- 2) **ภารกิจที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล** กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า อบต. มีความพร้อมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นภารกิจย่อย พบว่าการพิจารณาภาพรวมของชุมชน (กำหนดทิศทางพัฒนา) มีความพร้อมมากที่สุด และการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลที่สมบูรณ์ เพื่อนำแผนไปดำเนินการ มีความพร้อมน้อยที่สุด
- 3) **ภารกิจที่ 3 การบริการข้อมูลและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ (ข้อมูลการผลิต การตลาด เทคโนโลยี)** กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า อบต. มีความพร้อมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นภารกิจย่อย พบว่า การจัดเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ผู้มาติดต่อ มีความพร้อมมากที่สุด และการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดหา/รวบรวม และจัดทำข้อมูลสื่อต่างไว้บริการ เช่น นิทรรศการ บอร์ดข่าว เป็นต้น มีความพร้อมน้อยที่สุด
- 4) **ภารกิจที่ 4 การรวบรวมส่งเสริมพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น** กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า อบต. มีความพร้อมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นภารกิจย่อย พบว่าการจัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนใช้งบประมาณ มีความพร้อมมากที่สุด และการร่วมกับองค์กรเกษตรกร/เจ้าของภูมิปัญญา /นวัตกรรมใหม่ที่ได้รับการคัดเลือกฯ ทำการศึกษาวิจัย มีความพร้อมน้อยที่สุด
- 5) **ภารกิจที่ 5 การสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืช** กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า อบต. มีความพร้อมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นภารกิจย่อย พบว่าการประกาศเตือนการระบาด มีความพร้อมมากที่สุด และการจัดเตรียมสารเคมีหรือปัจจัยอื่นๆ ทดแทนสารเคมี อุปกรณ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช พร้อมให้บริการแก่เกษตรกร มีความพร้อมน้อยที่สุด

6) *ภารกิจที่ 6 การฝึกอบรมอาชีพการเกษตร* กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเป็น อปต. มีความพร้อมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นภารกิจย่อย พบว่า การสำรวจปัญหา ความต้องการและเก็บข้อมูล มีความพร้อมมากที่สุด และการจัดประชุมหรือเวทีชุมชนเพื่อ วิเคราะห์และจัดกลุ่มปัญหาความต้องการ มีความพร้อมน้อยที่สุด

7) *ภารกิจที่ 7 การรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม* กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเป็น อปต. มีความพร้อมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นภารกิจย่อย พบว่า การรวบรวมปัญหา ความต้องการ มีความพร้อมมากที่สุด และการคัดเลือกสมาชิกมารับผิดชอบด้านการเงิน และจัดทำ บัญชีรายรับ – รายจ่าย ควบคุมรายชื่อผู้ร่วมทุนของกลุ่ม มีความพร้อมน้อยที่สุด

8) *ภารกิจที่ 8 การกระจายพันธุ์* กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเป็น อปต. มีความพร้อมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นภารกิจย่อย พบว่า การสำรวจ และแจ้งความ ต้องการชนิด และปริมาณพันธุ์พืช ให้สำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัด/เขต/กรมส่งเสริมการเกษตร มีความพร้อมมากที่สุด และการกระจายพันธุ์ดีสู่เกษตรกร มีความพร้อมน้อยที่สุด

9) *ภารกิจที่ 9 การดำเนินงานศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการ เกษตรประจำตำบล* กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเป็น อปต. มีความพร้อมในระดับปานกลาง และเมื่อ พิจารณาเป็นภารกิจย่อย พบว่า การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร มีความพร้อมมากที่สุด และ การจดทะเบียนสมาชิก มีความพร้อมน้อยที่สุด

1.3.3 ความคิดเห็นของ นายก อบต. ปลัด อบต. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ และ กรรมการศูนย์ฯ ต่อความพร้อมของ อบต. ในการรับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริม การเกษตร สรุปได้ว่า กลุ่มบุคคลทั้ง 4 กลุ่มมีความคิดเห็นว่าเป็น อปต. มีความพร้อมในการรับ ถ่าย โอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็น รายกลุ่ม พบว่า

1) *นายก อบต.* มีความคิดเห็นว่าเป็น อปต. มีความพร้อมโดยภาพรวม อยู่ใน ระดับมาก โดยภารกิจที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล มีความพร้อมมากที่สุด และภารกิจที่ 5 การสำรวจช่วยเหลือ ป้องกันกำจัดศัตรูพืช มีความพร้อมน้อยที่สุด

2) *ปลัด อบต.* มีความคิดเห็นว่าเป็น อปต. มีความพร้อมโดยภาพรวม อยู่ใน ระดับมาก โดยภารกิจที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล มีความพร้อมมากที่สุด และภารกิจที่ 8 การกระจายพันธุ์ มีความพร้อมน้อยที่สุด

3) *เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ* มีความคิดเห็นว่าเป็น อปต. มีความพร้อมโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยภารกิจที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล มีความพร้อม มากที่สุด และภารกิจที่ 8 การกระจายพันธุ์ มีความพร้อมน้อยที่สุด

4) **กรรมการศูนย์ฯ** มีความคิดเห็นว่า อบต.มีความพร้อมโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยภารกิจที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล มีความพร้อมมากที่สุด และภารกิจที่ 8 การกระจายพันธุ์ มีความพร้อมน้อยที่สุด

1.3.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของ นายก อบต. ปลัด อบต. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ และกรรมการศูนย์ฯ ต่อความพร้อมของ อบต. ในการรับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร สรุปได้ดังนี้

นายก อบต. ปลัด อบต. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ และกรรมการศูนย์ฯ มีความคิดต่อระดับความพร้อมของ อบต. ในการรับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเชิงทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่าแตกต่างกัน 4 คู่ ได้แก่

- 1) นายก อบต. มีความคิดเห็นว่า อบต.มีความพร้อมในการรับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร มากกว่า ความพร้อมตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ
- 2) นายก อบต. มีความคิดเห็นว่า อบต.มีความพร้อมในการรับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร มากกว่า ความพร้อมตามความคิดเห็นของกรรมการศูนย์ฯ
- 3) ปลัด อบต. มีความคิดเห็นว่า อบต.มีความพร้อมในการรับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร มากกว่า ความพร้อมตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ
- 4) ปลัด อบต. มีความคิดเห็นว่า อบต.มีความพร้อมในการรับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร มากกว่า ความพร้อมตามความคิดเห็นของกรรมการศูนย์ฯ

1.3.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความพร้อมของ อบต. ในการรับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร สรุปได้ดังนี้

- 1) **ปัญหา** กลุ่มตัวอย่าง ได้เสนอปัญหาเกี่ยวกับความพร้อมของ อบต. ในการรับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร ว่า อบต. ขาดบุคลากรด้านส่งเสริมการเกษตร อบต.ให้ความสำคัญในการส่งเสริมการเกษตรและภารกิจที่รับถ่ายโอนน้อย อบต.ขาดงบประมาณในการดำเนินการตามภารกิจที่รับถ่ายโอน อบต.ขาดความเข้าใจในภารกิจที่รับถ่ายโอน การประสานงานระหว่าง อบต. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภารกิจยังไม่ดีพอ อบต.ขาดความรู้และประสบการณ์ในการส่งเสริมการเกษตรตามภารกิจที่รับถ่ายโอน การสนับสนุนงบประมาณของ อบต.ในการส่งเสริมการเกษตรยังมีน้อย งบประมาณสนับสนุน อบต.จากภาครัฐยังมีน้อยและล่าช้า เจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรยังปฏิบัติงานตามภารกิจเดิมอยู่ในพื้นที่ ทำให้ อบต. มองว่ายังเป็นภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรอยู่ จึงดำเนินการได้ไม่เต็มที่ การประชาสัมพันธ์ของ อบต.และหน่วยงานของกรมส่งเสริมการเกษตร ให้เกษตรกรและประชาชน

ทราบ เรื่องการถ่ายโอนภารกิจให้ อบต. ช่างน้อย ไม่ทั่วถึง และขาดการติดตามนิเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) ข้อเสนอแนะ กลุ่มตัวอย่าง ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมของ อบต. ในการรับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร ว่า ควรมีการจัดประชุม/สัมมนา/ฝึกรวม ร่วมกันระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และกรมส่งเสริมการเกษตร ในเรื่องการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตรให้ อบต. แก่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในทุกระดับเพื่อให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจร่วมกัน ควรมีการเพิ่มบุคลากรด้านส่งเสริมการเกษตรให้ อบต. โดยการบรรจุแต่งตั้งเพิ่มเติมหรือถ่ายโอนบุคลากรจากกรมส่งเสริมการเกษตรให้ อบต. ภาครัฐควรสนับสนุนงบประมาณเฉพาะด้านการส่งเสริมการเกษตรให้ อบต. เพิ่มเติม ควรมีการประสานงานกันระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับกรมส่งเสริมการเกษตรอย่างใกล้ชิด และต่อเนื่องในทุกระดับ ควรประชาสัมพันธ์ เรื่อง การถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตรให้ อบต. ให้เกษตรกรและประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง และควรมีการติดตามผลการดำเนินงานของ อบต. ตามภารกิจที่รับถ่ายโอนอย่างจริงจัง

2. อภิปรายผล

ผลการศึกษาครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 ผลการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อความพร้อมของ อบต. ในการรับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร พบว่า อบต. มีความพร้อมในการรับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตรรวมทุกภารกิจ อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลงานวิจัย ของ วริศรา คำนึ่งธรรม (2548 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัย เรื่อง ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการรองรับการกระจายอำนาจการบริหารการจัดการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 พบว่า อบต. มีความพร้อมในการรองรับการกระจายอำนาจการบริหารการจัดการศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการถ่ายโอน ภารกิจของส่วนราชการต่างๆให้ อบต. อยู่ในช่วงระยะเวลาที่ใกล้เคียงกัน ทำให้การปรับตัวหรือเตรียมความพร้อมของ อบต. ในการรับการถ่ายโอนภารกิจยังไม่สมบูรณ์มากนัก ประกอบกับ ขั้นตอน/วิธีการปฏิบัติงานตามแนวทางดำเนินการถ่ายโอนภารกิจกรมส่งเสริมการเกษตรให้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ระยะที่ 2 (ปี พ.ศ. 2548-2553) สำหรับสำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ ให้เร่งรัดการส่งมอบภารกิจทุกภารกิจ ให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว เนื่องจากกฎหมายได้กำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจ โดยไม่จำเป็นต้องรอให้

อปท. พร้อมก่อนจะรับแต่อย่างใด (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2547:1-51) และที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ กิตติพงษ์ หาญพล (2544 : บทคัดย่อ) ได้เสนอแนะไว้ว่า ระบบงานของ อบต.จะดีขึ้น ถ้ารัฐบาล มีการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรบุคคลให้มากขึ้น บุคลากรจะต้องมีคุณภาพ การประสานงานระหว่างหน่วยงาน และการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มากขึ้น จะทำให้มาตรการนี้ส่งผลชัดเจนยิ่งขึ้น

2.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของ นายก อบต. ปลัด อบต. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ และ กรรมการศูนย์ฯ ต่อความพร้อมของ อบต. ในการรับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร พบว่า นายก อบต. และปลัด อบต. มีความคิดเห็นว่า อบต.มีความพร้อมโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่า นายก อบต. และปลัด อบต. เป็นบุคลากรภายในของ อบต. และเป็นผู้บริหารงานระดับสูงกำกับดูแลทั้งในเรื่องของการบริหารงานทั้งบุคคลกร และงบประมาณ จึงสามารถมองเห็นศักยภาพขององค์กรว่าจะสามารถดำเนินการในภารกิจได้มากน้อยเพียงใด ในส่วนของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ และกรรมการศูนย์ฯ มีทัศนะว่า อบต.มีความพร้อมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากการมองการดำเนินงานของ อบต.ของบุคคลทั้ง 2 กลุ่มเป็นการมองจากภายนอกที่เห็นและประสบอยู่ ซึ่งอาจไม่ทราบถึงรายละเอียดภายใน ปัญหาอุปสรรคต่างๆที่ อบต.มีอยู่ ประกอบกับผลที่ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจาก อบต. ต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ และกรรมการศูนย์ฯ อาจได้รับไม่เต็มที่ในบางพื้นที่ อีกประการหนึ่งอาจเป็นเพราะขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามภารกิจทำให้มุมมองต่างกัน ซึ่งกนกศักดิ์ แก้วเทพ และ นวลน้อย ศรีรัตน์ (2545 : 53 – 57) ได้นำเสนอเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในหนังสือแนวนโยบายแห่งรัฐ 5 ปี รัฐธรรมนูญไทย ว่า ประชาชนไม่มีความรู้ความเข้าใจต่อระบบการเมือง ด้วยการปกครองเดิมไม่เคยกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น ทำให้ประชาชนขาดทักษะและความเข้าใจเรื่องการบริหารงานส่วนท้องถิ่น การรับรู้ข่าวสารของประชาชนอยู่ในเกณฑ์ต่ำเพราะการประชาสัมพันธ์ของ อบต. ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ จึงทำให้ขาดการรับรู้และมีส่วนร่วมได้ยาก

2.3 ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของ นายก อบต. ปลัด อบต. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ และ กรรมการศูนย์ฯ ต่อความพร้อมของ อบต. ในการรับการถ่ายโอนภารกิจจาก กรมส่งเสริมการเกษตร พบว่า โดยภาพรวม กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม มีความเห็นต่อความพร้อมของ อบต. ในการรับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตรงกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในมุมมองของผู้บริหาร อบต. ได้แก่ นายก อบต. และปลัด อบต. ซึ่งเป็นผู้ที่จะต้องปฏิบัติตามภารกิจที่รับถ่ายโอน จึงทราบว่าทรัพยากรในองค์กรของตนเองมีอะไรบ้าง และจะสามารถดำเนินการได้ระดับใด ในขณะที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติตามภารกิจเดิม อาจมองว่าที่ อบต.ดำเนินการอยู่

ไม่เป็นไปตามที่ตนเคยปฏิบัติ และในส่วนของกรรมการศูนย์ฯ ซึ่งทำงานใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ อาจมองถึงการสนับสนุนการดำเนินงานโครงการของ อบต. ซึ่งอาจแตกต่างจากการสนับสนุนจากส่วนราชการเจ้าของภารกิจเดิม

2.4 ผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความพร้อมของ อบต. ในการรับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร พบว่า อบต. มีปัญหาที่สำคัญ คือ อบต. ขาดบุคลากรด้านส่งเสริมการเกษตร อบต. ให้ความสำคัญในการส่งเสริมการเกษตรและภารกิจที่รับถ่ายโอนน้อย อบต. ขาดงบประมาณในการดำเนินการตามภารกิจที่รับถ่ายโอน อบต. ขาดความเข้าใจในภารกิจที่รับถ่ายโอน การประสานงานระหว่าง อบต. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภารกิจยังไม่ดีพอ อบต. ขาดความรู้และประสบการณ์ในการส่งเสริมการเกษตรตามภารกิจที่รับถ่ายโอน การสนับสนุนงบประมาณของ อบต. ในการส่งเสริมการเกษตรยังมีน้อย งบประมาณสนับสนุน อบต. จากภาครัฐยังมีน้อยและล่าช้า เจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรยังปฏิบัติงานตามภารกิจเดิมอยู่ในพื้นที่ ทำให้ อบต. มองว่ายังเป็นภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรอยู่ จึงดำเนินการได้ไม่เต็มที่ การประชาสัมพันธ์ของ อบต. และหน่วยงานของกรมส่งเสริมการเกษตร ให้เกษตรกรและประชาชนทราบ เรื่อง การถ่ายโอนภารกิจ ยังมีน้อยไม่ทั่วถึง และขาดการติดตามนิเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสถาบันดำรงราชานุภาพ (2543 : 114 – 115) ที่ได้พบว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุดของ อบต. คือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติงานด้านต่างๆ และงบประมาณที่ อบต. ได้รับจัดสรรไม่สอดคล้องกับภารกิจและอำนาจหน้าที่ และโกวิท พวงงาม (2539 : 20) ได้พบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานใน อบต. ยังขาด ประสบการณ์ ความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน และอุดร ดันติสุนทร (2545 : 12) ได้ระบุว่า ประเด็นปัญหาที่สำคัญที่สุด อบต. คือ ปัญหาการก้าวก้าวอำนาจ อบต. ของภาครัฐ ปัญหาการโอนงบประมาณที่ล่าช้าและไม่เป็นธรรม และปัญหาเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจของบุคลากร อบต. ใน การปฏิบัติงานด้านต่างๆ สำหรับข้อเสนอแนะ ได้เสนอว่า ควรมีการจัดประชุม/สัมมนา/ฝึกอบรม ร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรมส่งเสริมการเกษตร ในเรื่องการถ่ายโอน ภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตรให้ อบต. แก่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในทุกระดับเพื่อให้ความรู้ และ สร้างความเข้าใจร่วมกัน ควรมีการเพิ่มบุคลากรด้านส่งเสริมการเกษตรให้ อบต. โดยการบรรจุ แต่งตั้งเพิ่มเติม หรือถ่ายโอนบุคลากรจากกรมส่งเสริมการเกษตรให้ อบต. ภาครัฐควรสนับสนุน งบประมาณเฉพาะด้านการส่งเสริมการเกษตรให้ อบต. เพิ่มเติม ควรมีการประสานงานกันระหว่าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับกรมส่งเสริมการเกษตรอย่างใกล้ชิด และต่อเนื่องในทุกระดับ ควรมีประชาสัมพันธ์ เรื่อง การถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตรให้ อบต. ให้เกษตรกร

และประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง และควรมีการติดตามผลการดำเนินงานของ อบต. ตามภารกิจที่รับถ่ายโอนอย่างจริงจัง

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ เพื่อ ปรับปรุงและเตรียมความพร้อมให้องค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

3.1.1 ผลการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อความพร้อมของ อบต. ในการรับถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า อบต. มีความพร้อมในการรับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตรรวมทุกภารกิจ อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงควรดำเนินการ ดังนี้

- 1) ทำความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ของการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้ อบต. และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ได้รับรู้ และเข้าใจร่วมกัน เพื่อที่จะสามารถดำเนินการตามภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- 2) อบต. ที่มีความพร้อมควรสรรหาบุคลากรด้านการส่งเสริมการเกษตรเพิ่ม เพื่อช่วยดำเนินการด้านส่งเสริมการเกษตร หรือตั้งกรอบอัตรากำลังบุคลากรด้านการส่งเสริมการเกษตร
- 3) ภาครัฐควรสนับสนุนงบประมาณด้านการส่งเสริมการเกษตร ให้เพียงพอ กับการกิจที่ได้รับเพิ่มขึ้น
- 4) ควรมีการกำหนดข้อตกลงร่วมระหว่างหน่วยงาน ในการดำเนินงานตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้ชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร และสามารถตรวจสอบได้
- 5) ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการกิจที่ถ่ายโอน อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่ได้เข้าใจ และสามารถใช้บริการได้อย่างตรงเป้าหมาย

3.1. ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของ นายก อบต. ปลัด อบต.

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯ และกรรมการศูนย์ฯ ต่อความพร้อมของ อบต. ในการรับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตร พบว่า ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม มีความเห็นว่า อบต. มีความพร้อมในการรับการถ่ายโอนภารกิจจากกรมส่งเสริมการเกษตรแตกต่างกัน ดังนั้น

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรนำผลที่ได้จากการวิจัย ไปหาแนวทางในการดำเนินการตามภารกิจของ กรมส่งเสริมการเกษตร ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้อาจจะต้องมีการประสานงานกันระหว่าง กลุ่มบุคคลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับภารงานที่ได้รับมอบหมายให้มากยิ่งขึ้นในทุกระดับ

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการรับ ถ่ายโอนภารกิจด้านอื่นๆด้วย

3.2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของ อบต. ตามภารกิจที่รับ ถ่ายโอนด้วย

3.2.2 ควรขยายขอบเขตการศึกษาวิจัยในเรื่องเดียวกันนี้ให้กว้างขึ้นเป็นระดับ ประเทศเพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและครอบคลุม